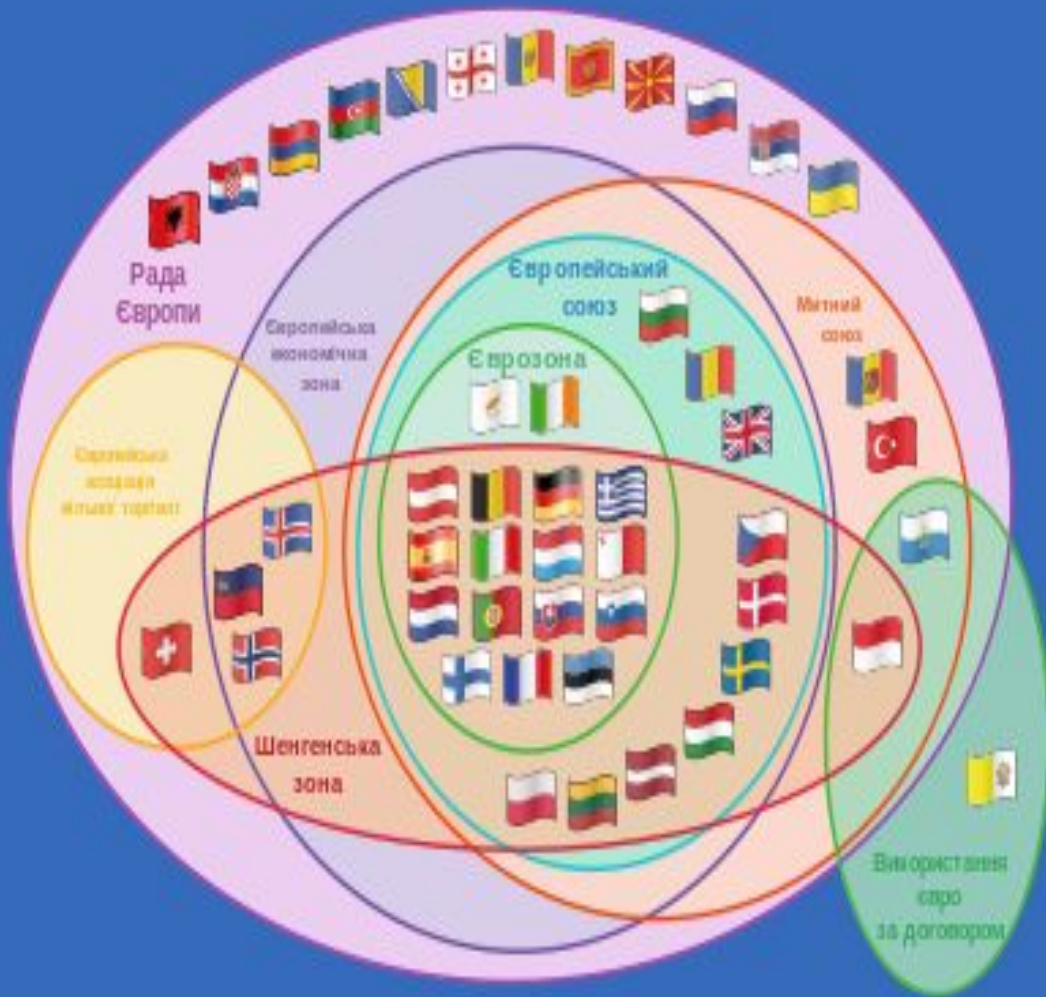

Формування
МИТНОГО
СОЮЗУ :
методи і
результати.

Мітний союз Європейського Союзу (European Union Customs Union) — митний союз країн Європейського Союзу та кількох інших країн, важливий складник спільного ринку. Його створення стало першочерговим завданням після підписання Римського договору і завершилось 1968 року.

Перший митний союз став відомим як Європейська економічна спільнота (англ. European Economic Community; свого часу відомий як Спільний Ринок), започаткований Римським договором 1957 року і введений в дію з 1 січня 1958 року. Останній згодом став відомим як Європейська Спільнота і визнається сьогодні як «перший стовп» Європейського Союзу.

З метою поглиблення економічної інтеграції ті ж шість держав в 1957 заснували Європейське економічне співтовариство (ЄЕС, Спільний ринок) (ЄЕС — European Economic Community) і Європейське співтовариство з атомної енергії (Євратом, Euratom — European Atomic Energy Community). Найважливішим і найширшим за сферою компетенції з цих трьох європейських співтовариств було ЄЕС, так що в 1993 році воно було офіційно перейменоване в Європейські спільноти (ЄС — European Communities).

Найголовнішими були такі заходи:

- скасування всіх митних зборів та обмежень між країнами-членами;

- запровадження єдиного зовнішнього тарифу щодо товарів третіх країн, однакового для всієї Європейської Спільноти (прибуток від його стягнення став одним із джерел формування власних ресурсів Спільноти);

- спільна торговельна політика як зовнішній аспект митного союзу (на міжнародному рівні Спільнота виражає спільну позицію всіх держав-членів).

Спільні процедури та правила були зібрані до купи в єдиному адміністративному документі (Single Administrative Document), який замінив усі попередні нормативні акти. Відколи 1993 року офіційно почав діяти спільний ринок, усі традиційні перевірки на внутрішніх кордонах були скасовані разом з митними формальностями. Отже, митні служби країн-членів втратили функції стягування акцизного збору, ПДВ та накопичення статистичної інформації.

Угоди про створення митного союзу діяли у Бенілюксі (з 1948 р.), В Європейському союзі (з 1968 р.).

Митний союз перетворюється у спільний ринок з усуненням будь-яких обмежень на переміщення товарів, послуг, а також виробничих факторів – капіталу і робочої сили. У рамках спільного ринку забезпечується вільний рух не тільки товарів, а й послуг, капіталів та громадян (робочої сили). Такі умови економічних взаємовідносин у цілому характерні для Європейського союзу.

Передумови переходу до спільного ринку створює митний союз, оскільки він ліквідує митні податки між державами-учасницями і розробляє єдину торговельну політику щодо третіх країн. Проте для створення спільного ринку лише цього недостатньо, оскільки потрібно вирішити ще декілька надзвичайно важливих завдань, а саме:

- розробити спільну політику розвитку окремих галузей і секторів економіки (вибір конкретної галузі чи сектора залежить від того, наскільки це важливо для майбутнього закріплення інтеграції. В Європейському Союзі при переході до спільного ринку пріоритетними сферами було визнано сільське господарство та транспорт);
- створити умови для вільного переміщення капіталу, робочої сили, послуг та інформації (що доповнить вільне переміщення товарів);
- сформувані спільні фонди сприяння соціальному та регіональному розвитку.

Ці економічні кроки обумовлюють необхідність проведення гармонізації та уніфікації національних законів, а тим самим потребують формування наднаціональних органів управління і контролю. Побудова спільного ринку повинна завершитися створенням справді єдиного економічного, правового та інформаційного простору і дати імпульс для переходу до якісно нової сходинки економічної інтеграції – економічного союзу.